

Institutul de Studiul Arhivelor
Fundatia culturală „Memoria”, Filiala Argeş
Institutul de Istorie Socială „Pro Memoria”
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” din Chişinău

75

DE ANI

DE LA ANEXAREA DE CĂTRE URSS A BASARABIEI,
NORDULUI BUCOVINEI ŞI ȚINUTULUI HERȚA - 28 Iunie 1940

Conferință științifică internațională
Chişinău, 12-13 iunie 2015

PROGRAMUL

Conferinței Științifice Internaționale

LOCUL DESFĂȘURĂRII:

Sala cu coloane a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din Chișinău,
Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 148

12 Iunie 2015

9.30 – 10.00

Înregistrarea participanților

10.00 – 10.30

Deschiderea conferinței

**Moderator - Conf. univ. dr. Vasile Șoimaru, coordonatorul proiectului
„Românii din jurul României”**

TEDEUM

Preacucernicul protoiereu, dr. Petru Buburuz

MESAJE DE SALUT

-Dr. Mariana Harjevschi, director al Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”

-Conf. univ. dr. Vasile Șoimaru, coordonatorul proiectului

„Românii din jurul României”

-Dr. Mihai Tașcă, directorul Institutului de Studiul Arhivelor

-Prof. univ., dr. hab. Anatol Petrencu, președintele Institutului de Istorie
Socială „Pro Memoria” (Universitatea de Stat din Moldova)

10.30 – 13.00

ATELIERUL nr. 1

Premisele, raptul și politicile URSS în teritoriile ocupate

Moderatori: Conf. univ. dr. Vasile Șoimaru, prof. univ. dr. ing. Ilie Popa

1. Prof. univ., dr. hab. Ion Șișcanu (Chișinău). Premise false, efecte dezastruoase: Pactul Molotov-Ribbentrop și Protocolul adițional secret.
2. Prof. univ. dr. ing. Ilie Popa (Pitești). Alianța sovieto-nazistă și anexarea Basarabiei, Nordului Bucovinei și Ținutului Herța de către Imperiul Rusiei bolșevice.
3. George Damian (București - Chișinău). Condiționările economice, militare și diplomatice ale României înaintea pierderilor teritoriale din vara anului 1940
4. Prof. univ. dr. hab. Anton Moraru (Chișinău). Intervenția militară a URSS împotriva României: 28 iunie-3 iulie 1940.
5. Prof. univ., dr. hab. Elena Aramă (Chișinău). Principiul neretroactivității legilor și impunerea dreptului sovietic în Basarabia după 28 iunie 1940.
6. Prof. univ. dr. Ioan Agrigoroaiei (Iași). O comemorare necesară: 28 iunie 1940.
7. Eugen Statnic (RFG). Reamintesc. Cuvinte împotriva uitării tragediei anului 1940.

Discuții

13.00 – 13-30

Pauză de cafea

13.30 – 15.30

ATELIERUL nr. 2

Urmările raptului teritorial pentru România și pentru populația aservită de sovietici

**Moderatori: Prof. univ. dr. Ioan Agrigoroaiei,
prof. univ., dr. hab. Nicolai Mihailuța (Odessa)**

1. Prof. univ., dr. hab. Anatol Petrencu (Chișinău). Urmările raptului Basarabiei, nordului Bucovinei, Ținutului Herța.
2. Vlad Pohilă (Chișinău). „Săptămâna Roșie” a Basarabiei - din 1940 până azi.
3. Prof. univ., dr. hab. Nicolai Mihailuța (Odessa). Южная Бессарабия после года советизации: рефлексии населения в первые дни войны (июнь 1941 г.) [Sudul Basarabiei după un an de sovietizare: reflecții ale băștinașilor în primele zile de război – iunie 1940].
4. Conf. univ. dr. Gheorghe Palade (Chișinău). Represiuni politice în primul an de ocupație sovietică (Studiu de caz, județul Soroca).
5. Conf. univ. dr. Victor Savcenko (Odessa). Репетиция аннексии: попытка большевистской власти захватить Молдову весной 1919 г. [Anticiparea anexării: tentativa puterii bolșevice de a ocupa Basarabia în primăvara anului 1919].

6. Preot Viorel Cojocaru (Chișinău). Urmările raptului Basarabiei asupra Bisericii Ortodoxe Române în vara anului 1940.

7. Dr. Mihai Tașcă (Chișinău). Calvarul clerului din Basarabia în primul an de ocupație sovietică (Institutul de Cercetări Juridice și Politice, AȘM).

15.30-16.00

Pauză de cafea

16.00-18.00

ATELIERUL nr. 3

Anexiunea sovietică în memoria colectivă și în dreptul internațional

Moderatori: Dr. Mihai Tașcă, conf. univ. dr. Victor Savcenko

1. Prof. univ. dr. hab. Nicolae Osmochescu (Chișinău). Noi tendințe în doctrina rusă de drept internațional în raportul drept internațional - drept național.
2. Conf. univ. dr. Vasile Șoimaru (Chișinău). *JURNALUL* lui Paul Mihail despre tragedia zilelor de 27-29 iunie 1940.
3. Conf. univ. dr. Marian Zidaru (Constanța). Poziția Marii Britanii față de problema Basarabiei în anii celui de-al Doilea Război Mondial (1939-1945).
4. Conf. univ. dr. Lidia Pădureac, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți. Anul 1940 în memorialistica basarabenilor: trăiri, reflecții, demistificări.
5. Wolfram Niess – Nieß (Germania). Din „dulapul cu otravă” al istoriei: Declarații ale refugiaților basarabeni și bucovineni din anul 1940.

- Petre Dinescu (Râmnicu-Vâlcea). Județul Vâlcea și refugiații din Basarabia și Nordul Bucovinei în perioada imediată Ultimatumului sovietic și cedărilor teritoriale din iunie 1940.

Discuții.

18.00 – 18.30

Vernisajul expoziției de fotografii „**75 de imagini simbolice din Vatra Românească anexată în 1940**” – autor Vasile Șoimaru.

Prezintă autorul.

Expoziție de carte și documente.
BM „B.P. Hasdeu”

Lansări și prezentări de cărți.

- DEZMEMBRAREA ROMÂNIEI. Anexarea de către URSS a Basarabiei, Nordului Bucovinei și Ținutului Herța. (Studiu și culegere de documente), de Mihai Tașcă și Wolfram Niess.
- Cotul Donului 1942. Eroism, jertfă, trădare. Coordonator – Vasile Șoimaru.
- Românii din jurul României. Monografie etnofotografică – Vasile Șoimaru
- „OPERAȚIUNEA ROMÂNĂ” din RASS Moldovenească în Marea Teroare stalinistă: 1937-1938. De Mihai Tașcă.
- Scrisori către Stalin, Mariana Țăranu

18.30 Cina

13 iunie

10.00 – 12.00

ATELIERUL nr. 4

Tragedia deportărilor

Moderatori: Conf. univ. dr. Marian Zidaru, Vlad Pohilă

- Dr. Viorica Olaru-Cemârtan (Chișinău). Elite deportate la 12-13 iunie 1941 în Kazahstan/KARLAG. Studiu de caz.
- Dr. Romeo Cemârtan (Chișinău). Politica sovietică față de Biserica Ortodoxă din Moldova: studii de caz.
- Valentina Sturza (Chișinău). Memorii ale timpurilor de restriște.
- Drd Daniela Buga (Chișinău). Locuitorii județului Orhei în primul an de ocupație sovietică.
- Teodosia Cosmin (Chișinău). Amintiri din Siberia

Discuții.

Ședința de totalizare.

12.00

Vizită de documentare cu oaspeții de peste hotarele R. Moldova

Comitetul organizatoric al Conferinței Internaționale:

Conf. univ. dr. Vasile Șoimaru, coordonatorul proiectului
„Românii din jurul României”(ASEM).

Dr. Mihai Tașcă, directorul Institutului de Studiul Arhivelor (Institutul de
Cercetări Juridice și Politice, AȘM).

Prof. univ., dr. hab. Anatol Petrencu, președintele Institutului de
Istorie Socială „Pro Memoria” (Universitatea de Stat din Moldova)

Parteneri media:

„Literatura și Arta”, săptămânalul Scriitorilor din Republica Moldova

Ziarul „Adevărul”, Republica Moldova

Portalul de știri: www.privesc.eu

Postul de Radio „Vocea Basarabiei”

